

Sygn. akt IV Ka 449/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 października 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Julity Podlewskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2017 r.

sprawy **K. L.**

syna J. i J. z domu W.

urodzonego (...) w Ś.

oskarżonego z art. 207 § 1 kk i art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 30 marca 2017 r. sygnatura akt II K 511/15

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od oskarżonego K. L. na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. G. 1008 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. z Kancelarii Adwokackiej w Ś. 619,92 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe związane z postępowaniem odwoławczym w tym wymierza 180 zł opłaty za to postępowanie.

Sygn. akt IV Ka 449 / 17

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Świdnicy oskarżył K. L. o to, że w okresie od czerwca 2003r do dnia 28 listopada 2014 roku, w Ś. woj. (...), znęcał się psychicznie i fizycznie nad K. G. w ten sposób, że wywoływał awantury domowe podczas których szarpał ją, przewracał, wykreczał ręce, ciągnął za włosy, wyzywał słowami powszechnie uważanymi za obelżywe i obraźliwe, wyśmiewał i poniżał, a w dniu 25 sierpnia 2003 r na skutek szarpania za włosy, uderzenia pokrzywdzonej pięścią w twarz i przewrócenie na podłogę spowodował u niej obrażenia w postaci krwiaka okolicy

jarzmowej lewej, krwiaka okolicy pod obojczykowej lewej, krwiaka po stronie bocznej ramienia lewego, krwiaka po stronie tylnej podudzia prawego, krwiaka po stronie tylnej uda prawego z zadrapaniem naskórka, zadrapania naskórka uda prawego, które to obrażenia spowodowały u pokrzywdzonej rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni, ponadto w dniu 25 czerwca 2006r na skutek bicia po ciele, kopania, szarpania za włosy, wykręcania rąk i upadku na podłogę spowodował u niej obrażenia w postaci podbiegnięcia krwawego szyi, obrzęk i bolesność okolicy podżuchwowej, podbiegnięcia krwawe grzbietu nosa, krwiaka i obrzęk wargi górnej, otarcie skóry łokcia prawego, otarcia skóry ramienia lewego, otarcia przedramienia lewego, które to obrażenia spowodowały rozstrój zdrowia trwający nie dłużej niż 7 dni

tj. o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Świdnicy wyrokiem z dnia 30 marca 2017r. sygn. akt II K 511 /15:

I. oskarżonego K. L. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku przyjmując jednak, że obrażenia powstałe u pokrzywdzonej w dniu 25 czerwca 2006 roku powstały na skutek bicia po ciele, kopania, szarpania za włosy, wykręcania rąk i przewrócenia na ziemię tj. występku z art. 207 § 1 kk i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył mu karę 10 (dziesięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 2 k.k. wykonanie orzeczonej w punkcie I wyroku kary pozbawienia wolności oskarżonemu warunkowo zawiesił na okres próby 3 (trzech) lat;

III. na podstawie art. 73 § 2 k.k. oddał oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego;

IV. na podstawie art. 72§1 pkt 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do informowania kuratora sądowego o przebiegu okresu próby;

V. na podstawie art. 46 § 2 k.k. zasądził od oskarżonego K. L. na rzecz oskarżycielki posiłkowej K. G. nawiązkę w kwocie 4000 (czterech tysięcy) złotych;

VI. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. S. kwotę 1756,44 (tysiąc siedemset pięćdziesiąt sześć złotych czterdzieści cztery grosze) złotych brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu;

VII. zasądził od oskarżonego K. L. na rzecz oskarżyciela posiłkowego K. G. kwotę 4000 (czterech tysięcy) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

VIII. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa wydatki powstałe od chwili wszczęcia postępowania w kwocie 2056,06 złotych (dwa tysiące pięćdziesiąt sześć złotych sześć groszy) i zobowiązał go do uiszczenia 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem opłaty.

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się oskarżony, wnosząc apelację własną i za pośrednictwem obrońcy z urzędu.

Apelujący oskarżony zaskarżonemu wyrokowi zarzucił oparcie o błędne ustalenia faktyczne, mające wpływ na treść wyroku przez ustalenie sprawstwa i zawinienia oskarżonego, podczas gdy oskarżony nigdy nie znęcał się nad pokrzywdzoną, nie stosował wobec niej przemocy fizycznej i psychicznej, to oskarżony pokrzywdzoną przyłapał na zdradzie małżeńskiej z innym mężczyzną, pokrzywdzona jest osobą o bardzo złym charakterze, traktowała oskarżonego i dzieci bardzo źle a świadkowie oskarżenia zeznają stronniczo gdyż są zaprzyjaźnieni z pokrzywdzoną.

Jak należy wnioskować, apelujący domagał się zmiany wyroku przez uniewinnienie oskarżonego od przypisanego mu czynu.

Obrońca oskarżonego zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na treść rozstrzygnięcia, polegający na uznaniu, że K. L. dopuścił się przypisanego mu czynu, w sytuacji gdy z relacji przesłuchanych w sprawie synów stron (osób na co dzień obserwujących zachowanie rodziców), a także załączonych na rozprawie postanowień (opinii) sporządzonych przez Policję odnośnie jego osoby (powstałych po wykonanym wywiadzie wśród min. sąsiadów) wynika, że oskarżony nie stosował przemocy fizycznej ani psychicznej wobec pokrzywdzonej.

II. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k., poprzez przekroczenie granic (zasady) swobodnej oceny dowodów i kategoryczne przyjęcie, iż oskarżony pod wpływem alkoholu wszczywał awantury, w sytuacji gdy sama pokrzywdzona dokonując zgłoszenia w ramach „Niebieskiej karty” w dniu 21.11.2014 r. zaprzeczyła, aby K. L. nadużywał alkoholu,

III. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic (zasady) swobodnej oceny dowodów i kategoryczne przyjęcie, że świadkowie (oskarżenia) nie mieli interesu, by działać na korzyść oskarżycielki posiłkowej (i na niekorzyść oskarżonego), w sytuacji gdy (na str. 8 uzasadnienia wyroku) sam Sąd przyznaje, że istniały konflikty pomiędzy oskarżonym a sąsiadami (de facto dochodziło do sporów sądowych, prowadzone były bezskuteczne czynności z zawiadomienia przeciwko K. L.) co automatycznie musiało wpłynąć na ich nastawienie do osoby oskarżonego, niwelując tym samym wiarygodność tych świadków jako wyłącznie bezstronnych obserwatorów zachodzących zdarzeń.

IV. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic (zasady) swobodnej oceny dowodów i oparcie orzeczenia (danie wiary) na opinii biegłego lekarza (k. 76), który przedstawił swoje stanowisko wyłącznie na podstawie kserokopii sporządzonych z pism innego lekarza, nie dysponując żadną dokumentacją medyczną (np. zdjęciami), bez - co oczywiste - zbadania samej pokrzywdzonej, co pozbawia taką opinię wiarygodności oraz rzetelności (czyniąc ją nieprzydatną dla potrzeb postępowania).

V. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 185a k.p.k. poprzez nieodtworzenie na rozprawie zapisu dźwięku i obrazu z przesłuchania małoletnich J. i A.L..

VI. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic (zasady) swobodnej oceny dowodów i deprecjonowanie faktu wielokrotnych próśb kierowanych przez pokrzywdzoną do oskarżonego o udzielenie jej pomocy w codziennych, zwykłych sprawach (opisanych w treści opinii biegłego z zakresu informatyki), w sytuacji gdy treść tych zapisów nie potwierdza w żadnej mierze „uzależnienia” K. G. od byłego męża (jak ujął to Sąd w uzasadnieniu), lecz stanowi wyłącznie o dobrych relacjach pomiędzy stronami, niemożliwych do zaistnienia w sytuacji wieloletniego znęcania się opisanego w akcie oskarżenia.

VII. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic (zasady) swobodnej oceny dowodów i deprecjonowanie treści relacji J. L. (zarzucanie mu manipulacji przy przedstawianiu wersji zdarzeń), w sytuacji gdy z opinii psychologicznej (we wnioskach) wynika, że małoletni „nie ujawnia skłonności do fantazjowania ani nie jest nadmiernie podatny na sugestie innych osób”, czyniąc opis małoletniego istotnym i wiarygodnym z punktu widzenia potwierdzenia stanowiska oskarżonego.

VIII. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 4 k.p.k. poprzez nieuwzględnienie jako podstawy wyroku (uzasadnienia) w całości treści relacji małoletniego A.L., który zaprzeczył, aby jego ojciec stosował przemoc wobec pokrzywdzonej (Sąd nie uznał tych relacji za niewiarygodne).

IX. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 k.p.k. poprzez przekroczenie granic (zasady) swobodnej oceny dowodów w następstwie bezpodstawnego deprecjonowania (bagatelizowania) wartości (i treści) czynności procesowych podjętych przez pokrzywdzoną w ramach postępowania rozwodowego, w sytuacji gdy w toku tego procesu K.G.kategorycznie stwierdziła (znalazło to odzwierciedlenie w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego), iż małżeństwo układało się dobrze do 2012 r. (chęć wcześniejszego zakończenia procesu i odstąpienie od orzekania o winie stron nie niweluje wartości złożonych wówczas oświadczeń).

Z uwagi na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku (w całości) poprzez uniewinnienie oskarżonego w całości (od przypisanego mu czynu), ewentualnie o uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Obie apelacje okazały się całkowicie bezzasadne.

Chybione są oczekiwania apelujących wzruszenia zaskarżonego wyroku przez zmianę i uniewinnienie oskarżonego od przypisanego mu czynu czy przez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do jej ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Uznanie sprawstwa i zawinienia oskarżonego K. L. w przypisanym mu zakresie występku psychicznego i fizycznego znęcania nad pokrzywdzoną K.G., kwalifikowanego z art.207 § 1 kk i z art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk zostało poprzedzone prawidłowo przeprowadzonym postępowaniem dowodowym, którego wyniki nie mogą zostać skutecznie zakwestionowane. Sądowa ocena dowodów jest bardzo obszerna, czytelna i pozbawiona jakichkolwiek błędów natury logicznej, pozostaje więc nienaganną, spełnia wszystkie kryteria art. 7 kpk i dlatego podlega pełnej aprobacie Sądu Okręgowego.

Apelujący obrońca sformułował bezpodstawne zarzuty w zakresie postępowania dowodowego.

I tak, ujęty w pkt. VI apelacji zarzut obrazy przepisów postępowania art. 185a kpk jest wręcz zaskakujący. Przecież przepis ten - jak wprost wynika z brzmienia ustawy - dotyczy przesłuchania pokrzywdzonego (podkr. SO) w wieku poniżej 15 lat, tymczasem małoletni świadkowie J. L. i A.L.w sprawie pokrzywdzonymi nie są.

Na rozprawie w dniu 21 marca 2017r. przeprowadzono dowód z zeznań wymienionych świadków J. L. i A.L.(vide protokół k. 616 akt), więc i wymogowi art. 410 kpk stało się zadość.

Równie błędnym pozostaje powoływanie się przez apelującego obrońcę na zaistniałe w postępowaniu rozwodowym i karnym rzekome sprzeczności zeznań pokrzywdzonej, tj. jakoby to pokrzywdzona w postępowaniu rozwodowym kategorycznie twierdziła, że małżeństwo z oskarżonym do 2012r. układało się dobrze (zarzut X). Tu twierdzenia obrony są nielojalne do dowodów sprawy. Sąd Rejonowy przeprowadził przecież dowód także z akt postępowania pod sygn. IC 2571/13 Sądu Okręgowego w Świdnicy, sięgając do protokołu na k.86 tych akt można przecież zapoznać się z relacją pokrzywdzonej K. G. cyt.” nieporozumienia zaczęły się po urodzeniu pierwszego dziecka...dochodziło do kłótni, awantur.. przebywałam dużo u rodziców...było coraz gorzej. Kolejny raz zaszłam w ciążę i musiałam dalej mieszkać z mężem. Układało się coraz gorzej. Było coraz więcej przemocy, większe awantury. Dochodziło do rękoczynów ze strony męża. W grudniu 2012r. wyjechał za granicę” Tak więc rozbieżności w relacji pokrzywdzonej nie ma.

Nie sposób też zgodzić się z tezami apelacji oskarżonego, iż ocena zeznań pokrzywdzonej jest chybiona. Nie występują w zeznaniach pokrzywdzonej sprzeczności czy niekonsekwencje, rzutujące negatywną oceną wiarygodności jej relacji. Jak wskazał słusznie Sąd Rejonowy, jej zeznania są spójne i zbieżne z przedstawioną przez nią dokumentacją medyczną oraz zeznaniami większości świadków.

Oskarżony w apelacji własnej sformułował cały szereg zastrzeżeń co do cech charakteru i postępowania pokrzywdzonej, jej rzekomej zdrady małżeńskiej, na której ją przyłapał, rzekomego „złego prowadzenia się” czy popełnianych przestępstw, przypisując jej jak najgorsze cechy, mające ją zdyskredytować jako żonę i matkę jego synów. Taka argumentacja w odniesieniu do pokrzywdzonej – z braku obiektywnych dowodów - jest oczywiście nieskuteczna, ale może zasadnie posłużyć przy ocenie postępowania oskarżonego, który nie dość że się znęcał nad żoną, to także dopuścił się ewidentnej zdrady małżeńskiej, 25.12.2012r. opuścił żonę z małymi dziećmi (syn J. miał 9 lat a młodszy A. zaledwie 3 latka) po czym założył nową rodzinę. Niczym nie poparte są twierdzenia oskarżonego, jakby to był on ofiarą knoń pokrzywdzonej, jej rodziców czy sąsiadów. Zeznania aktualnej żony i teściowej oskarżonego (A. L. (1)

i M. C.) nie wniosły żadnych istotnych treści, osoby te powieliły wyłącznie wersje zdarzeń zasłyszana od oskarżonego, nie były to przecież świadkowie bezpośrednich relacji oskarżonego z pokrzywdzoną.

Błędnie także apelujący upatrują wsparcia stanowiska oskarżonego w zeznaniach małoletnich świadków A.L. i J. L.. Młodszy aktualnie 8-letni A. nie ma żadnych istotnych wiadomości, głównie z racji wieku, nadto dziecko tęskni za ojcem i starszym bratem, tęskni za pełną rodziną przez co nie ma żadnej motywacji do przekazywania okoliczności negatywnych o ojcu. Natomiast zeznania J. L. nie mogą być uznane za miarodajny i obiektywny dowód sytuacji w domu stron, i to z wielu powodów. Głównie z tego, że oskarżony opuścił rodzinę, gdy dziecko miało 9 lat, zaś aktualnie zamieszkuje z oskarżonym, pozostając pod jego ujemnym wpływem, wzbudzaniem uczuć negatywnych wobec matki, świadek powtarza zasłyszane od oskarżonego treści o dokonanej przez pokrzywdzoną aborcji itp. , jest bezsprzecznie przez oskarżonego zmanipulowany i to do tego stopnia, że zadeklarował cyt. „ ja nie chcę w ogóle spotkać z mamą, nie kocham mamy ..” k. 542 akt. Wedle opinii psychologicznej ojciec manipuluje dzieckiem, buduje jego złość i niechęć do matki. Takie zabiegi powodują, że małoletni zmyśla, wyolbrzymia, przejawia negatywne zachowania matki. Jego zeznania są psychologicznie niewiarygodne (vide opinia psychologiczna k. 543-544 akt). Cytowanych wniosków opinii psychologicznej apelujący skutecznie nie podważają.

Pozostałe zarzuty obu apelacji to polemika z trafną sądową oceną materiału dowodowego. Nie chcą zaaprobować apelujący, iż wersja zdarzeń ferowana w wyjaśnieniach oskarżonego jest całkowicie osamotniona dowodowo, w przeciwieństwie do zeznań pokrzywdzonej, szeroko wspartych zeznaniami łącznie 14 świadków, głównie sąsiadów, świadków bezpośrednich (np. M. T. czy A. B.) i pośrednich oraz dokumentacją lekarską w zakresie doznanych przez pokrzywdzoną w dniu 25 czerwca 2006r. obrażeń ciała. Twierdzenia apelujących o nierzetelności dokumentacji lekarskiej i niemiarodajności opinii biegłego z zakresu medycyny to gołosłowna i nieskuteczna próba podważenia tych dowodów.

Sąd I instancji bardzo szeroko omówił zeznania poszczególnych świadków, których zeznania obciążają oskarżonego, których relacje są przecież zgodne z wersją pokrzywdzonej (k. 7- 9 motywów wyroku), na których to dowodach oparł ustalenia faktyczne. Nie wymieniają apelujący, które konkretnie obciążające zeznania świadków kwestionują i z jakich powodów sądowa ocena ich wiarygodności jest wadliwa.

Koniecznym jest także zaakcentować, iż mimo dochodzących do sąsiadów z mieszkania pokrzywdzonej i oskarżonego odgłosów kłótni, to pokrzywdzona w opinii sąsiadów (np. świadków B. W. i E. W.) nie żaliła się, była osoba skrytą, nie wyносиła problemów. Sama pokrzywdzona przyznała, że wstydziła się sytuacji domowej, co tłumaczy, że przez wiele lat nie skarżyła się sąsiadom czy policji. Skoro ponadto do 21 listopada 2014r. pokrzywdzona nie zgłaszała policji potrzeby interwencji, to nie można z tego faktu automatycznie wywodzić dla oskarżonego korzystny wniosek, iż przypisanego mu przestępstwa się nie dopuścił. Nawet jeżeli miejscowy komisariat policji wystawiał dla oskarżonego opinie w 2005, 2009 i 2011r. dla potrzeb licencji pracownika ochrony (k. 593-595) to wynika z nich jedynie, iż policja nie posiadała informacji wskazujących na naganną opinię o osobie oskarżonego. Ogólnikowe twierdzenia o niechęci sąsiadów do oskarżonego i wynikające z tego konflikty, to nazbyt mało, by uznać tendencyjność zeznań wszystkich świadków oskarżenia.

Odnosił się także Sąd Rejonowy do nagrań i wiadomości tekstowych przedstawionych przez oskarżonego (k. 10 motywów), słusznie wskazując, iż w istocie nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, co najwyżej dowodzą że po rozwodzie pokrzywdzona dla dobra wspólnych dzieci próbowała utrzymywać prawidłowe kontakty z oskarżonym. Zatem i zarzut VII apelacji obrońcy nie znalazł uznania.

Z przytoczonych względów sądowa ocena dowodów jako prawidłowa trafnie doprowadziła do uznania sprawstwa i zawinienia oskarżonego co do występkę z art. 207 § 1 kk i art. 157 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

Maksymalne ustawowe zagrożenie przewidziane w art. 207 § 1 kk to 5 lat pozbawienia wolności. Wymierzona kara 10-ciu miesięcy pozbawienia wolności z dobrodziejstwem probacji, pozostaje relatywnie niska, nie razi surowością w rozumieniu art. 438 pkt.4 kpk. Kara ta uwzględnia m. in. wysoki stopień społecznej szkodliwości czynu, wynikający także z kumulatywnego sprawstwa oskarżonego w ramach art. 157 § 2 kk. Jednocześnie oznaczony okres próby i

wynikające z tego obowiązki (pkt. III i IV dyspozycji wyroku) oraz nawiązka przyznana oskarżycielce posiłkowej K. G. powodują, iż orzeczenie o karze spełnia kryteria art. 53 kk.

O kosztach procesu należnych oskarżycielce posiłkowej w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie art. 627 kpk, zgodnie ze zgłoszonym wnioskiem pełnomocnika, stosując minimalną stawkę wynagrodzenia, określoną w § 11 ust. 1 pkt. 4 i ust. 7 w zw. z § 17 ust.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z dnia 5 listopada 2015r.).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4) i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2016.1714).

O kosztach sądowych postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art.636 § 1 kpk i art. 627 kpk oraz na podstawie art.8 w zw. z art.2 ust.1 pkt. 3 ustawy o opłatach w sprawach karnych z dnia 23 czerwca 1973r./tj. DZ. U. Nr 49, poz. 223 z późn. zm./, obciążając nimi oskarżonego wobec przegrania apelacji.